

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Yitro 5786

Shabbat Times
16:59 17:57

Issue: 124

The climactic event that takes place in this week's parsha is of course the receiving of the Ten Commandments at Mount Sinai. The Ten Commandments were engraved on two sapphire tablets, with the commandments between man and G-d etched on the right tablet, and those between man and man etched on the left one.

The one anomaly to this delineation is the mitzvah of "honoring one's parents." The other four commandments found on the first tablet are "Belief in G-d, "Not worshipping false gods", "Not taking G-d's name in vain", and "Sanctifying the Shabbat day", clearly laws between man and G-d. The other tablet contains the laws between man and his fellow man. "Do not murder", "Do not commit adultery", "Do not steal", "Do not bear false witness", and "Do not covet your neighbor." All of these are clearly laws between people. Why would the commandment to honor one's parents be found on the first tablet, for the directive to honor parents doesn't seem to fall under the category of "between man and G-d"?

We must conclude that honoring one's parents is actually a mitzvah between man and G-d and not just between man and man. To explain this, let's ask another well known question. If the first commandment is to believe in G-d, then why does the Torah write, "I am the Lord your G-d who took you out of Egypt" and not "I am the Lord your G-d, creator of the Heavens and the Earth"?

The answer to this question is fundamental to Judaism. Hashem doesn't demand of us to believe in Him as a leap in faith. Had He commanded us to believe in Him as the creator of Heaven and Earth, it would have required a leap of faith, for no man was alive to have witnessed the creation of Heaven and Earth. Hashem wants the Jewish people to believe in Him because two million individuals saw with their own eyes the miracles He performed in Egypt. Those two million people all experienced Hashem's Hand as He took them from the bondage of Egypt to the receiving of the Torah on Mount Sinai. No one needed to *believe* in Hashem. They saw him with their own eyes. No leap of faith was required! In truth, we do not have a mitzvah to "believe" in G-d. The requirement is to have Emunah, "faith", in G-d.

We are not meant to *believe* in Hashem. Belief implies that we have no proof that He is real, yet we believe that He exists despite any knowledge of His existence. Jews do not have to believe, for we *know* He is real! Our challenge is not to know Hashem but to have faith in Him. If Emunah is not translated as "belief" but as "faith" then what is faith? What did "having faith" mean for the people who were at Mount Sinai. They certainly didn't need to believe for they saw Hashem with their own eyes. Faith is believing that everything that happens in life, whether in one's individual life or national life, is orchestrated and ordained by Hashem. Nothing in this world occurs through happenstance. Emunah means seeing Hashem as an integral part of life. That requires work! We can *know* Hashem exists, but we may not necessarily believe that He cares and is involved in every aspect of our life. This is why Hashem chose, in the first commandment, to introduce Himself, not as the creator of the Heavens and earth, but as the G-d who took us out of Egypt. It was these events that proved that Hashem controls all aspects of life and that He is an integral part of our lives as well.

With this understanding, we can now understand why the mitzvah of honoring one's parents is etched on the first tablet. For how are we, living 3350 years after the Exodus of Egypt, who didn't see Hashem's hand, to know that Hashem is real and is a real part of our lives? It is through our parents that we know this to be true! We trust our parents who trusted their parents, who trusted their parents that all of the historical events that took place were true. By honoring our parents, we give ourselves a firm basis to have Emunah in Hashem. If we disregard our parents, then our mesorah connecting us to Mount Sinai breaks down, leaving us with nothing but blind belief in Hashem, which is insufficient in Judaism. Blind faith may be enough for other systems of religion but not for Judaism. Our religion is based on knowledge and absolute truth. Our parents are our link to that knowledge. Accordingly, the commandment to honor one's parents allows for us to concretize our faith in Hashem, thereby creating a true completion of the first tablet that is "between man and G-d."

This week we celebrated Tu B'Shevat at RCK 🌿 Thank you for being with us where community, Torah, joy, and holiness meet!

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL
With prayers of success for our soldiers

Shabbat Times

16:59

17:57

Issue: 124

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the RCK Yitro 5786

Ask the Rabbi

Rosh Beit Midrash: Rabbi Shabtai Yogel

Question: These days, a well-known charity organization is selling tickets for a "Chinese raffle" in order to raise funds for its work. May one use ma'aser (tithing) money to purchase raffle tickets?

Answer: The poskim discuss similar cases, and in my view the key distinction depends on why the person is buying the tickets.

There are many cases where people buy raffle tickets even when the money does not go to charity at all, simply because they are willing to spend a small amount of money for a chance to win a large prize. Therefore, if a person buys raffle tickets mainly because of the raffle and the chance to win, he may not use ma'aser money, even though the proceeds go to a charity. This is similar to buying food in a store owned by a poor person: the money does go to someone in need, but it cannot be counted as ma'aser, since the buyer receives something in return. However, if a person buys the raffle tickets primarily in order to support the charity, and the raffle is only an added incentive or benefit, but not the main reason for the purchase, then he may use ma'aser money. If he wins, the prize belongs to him, since one is allowed to receive personal benefit from charity that he gives.

If, under normal circumstances, he would have bought only one raffle ticket, but because this raffle supports a charity he buys two tickets, then only one ticket may be purchased using ma'aser money.

It is also important to note that there is a general dispute among the poskim whether ma'aser money may be used only for the poor, or also for other mitzvah purposes, such as building or maintaining a synagogue. The common practice is to be lenient and allow ma'aser money for other mitzvah needs as well.

If this organization directly supports poor and needy people, then according to all opinions it qualifies for ma'aser. But if it is a charity that does good work without specifically helping the poor, then according to some opinions it may not qualify for ma'aser at all, regardless of the raffle.

What's in It for Me?

Rabbi Yosef Postelnek

We're taught that before the Jewish nation accepted the Torah, Hashem offered it to all the nations of the world. He first approached the children of Eisav and asked, "Will you accept the Torah?" They replied, "What is written in it?" Hashem answered, "Lo tirtzach - you shall not murder." They responded, "Master of the World, our entire essence is murder, for Eisav's very blessing was: 'By your sword you shall live.'" Hashem then went to the children of Yishmael and asked them, "Will you accept the Torah?" They too asked, "What is written in it?" Hashem replied, "Lo signov - you shall not steal." They answered, "Master of the Universe, our father's entire essence is stealing!" Similar exchanges took place with all the other nations, until Hashem offered the Torah to the Jewish nation, and we responded, "Naaseh v'nishma — we will do, and then we will hear."

This raises a powerful question: Why did Hashem offer the Torah to the other nations and then tell them the very mitzvah He knew they would be unable to accept? This question bothered me for years until I heard the following strikingly beautiful approach: At what point did Hashem decide not to give His Torah to the other nations?

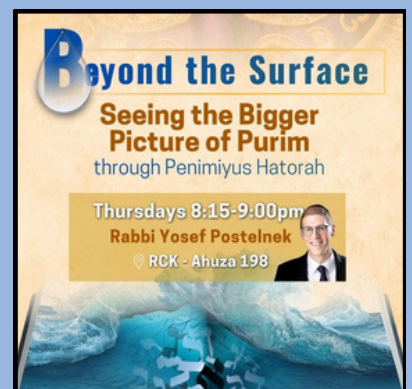

Mazel tov to Kitzur Shulchan Aruch on completing Chapter 5

Foundations is underway! Perek HaChovel with Rabbi Isaac
Sundays & Tuesdays · 9:15 AM Real yeshiva learning — join us!

Prepare for Purim
by learning the
inner depth of the
chag through
machshava and
chassidus. You'll
experience Purim
like never before!

The moment of rejection was not when they heard Hashem's answer, but when they asked, "What is written in it?" The other nations viewed this as a business deal. You do 'X' and I give you 'Y' - sign on the dotted line. To that end, they wanted to know what exactly they were signing. They needed to know what they were getting themselves into. We, however, viewed Hashem's offer in a completely different light. Our response was "Naaseh V'Nishma"; we want whatever Hashem wants. Where the nations of the world saw a business deal, we saw an opportunity for connection, an opening for a relationship and partnership with the Master of the World.

It wasn't a farce when Hashem asked the other nations if they wanted to accept the Torah. It was only once they responded, "what's in it for me?" that Hashem demonstrated that this religion was not for them. Because Judaism isn't just a religion; it's a relationship.

Have an amazing Shabbos!

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת יתרו התשפ"ו

זמני השבת

16:59

17:57

Issue: 124

לעילוי נשמת זלדה בת משה אבא ע"ה

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א לשאלות 📞 0584810910

שאלה: קיבלתי במתנה מילדיי שיחי – 'כוס פלא'.

מדובר בספל לשתייה חמה (MUG) אשר במבט ראשון נראה כספל רגיל בצבע שחור, אולם כאשר מוזגים לתוכו משקה חם, הצבע השחור של הספל נעלם אט אט, ובמקומו מתגלית תמונה אשר הודפסה על הספל, וזה ה'גימיק' של הספל הזה.

לאחר שהמשקה מתקרר הספל חוזר לצבעו השחור, והתמונה 'נעלמת'.

שאלתי היא, האם מותר לי להשתמש בספל כגון זה בשבת קודש?

תשובה: דנו הפוסקים האם חשיפה של תמונות או אותיות שכבר קיימות, האם זה נכלל במלאכות 'כותב ומוחק' או לא, והנידון שעליו דנו הפוסקים הוא במקרה שנפלה שעווה על אותיות ספר התורה, ובשבת קודש מגלים זאת ורוצים לקלף את השעווה מעל הכתב.

המתירים סוברים שחשיפת האותיות אינה בגדר מלאכה, שהרי וכי יעלה על דעתך שאם נפל מעט מן הסלט על זמירות השבת במקום הכתב, יהיה אסור להסיר את הסלט משום שבכך אנו מגלים את האותיות?

האוסרים יטענו שיש לחלק בין דבר שרק מונח על האותיות, לבין דבר הדבוק על האותיות שאכן מבטל את קיום האותיות לעת עתה.

והמשנה ברורה חשש לדעת האוסרים.

ואם כן לפי זה גם בנידון דידן, על ידי מזיגת המים החמים אני פועל את חשיפת התמונה ויש לחוש בזה למלאכה בשבת.

אך יש לחלק: בנידון ספר התורה האותיות נחשפות לזמן רב והרי זו מלאכה המתקיימת, מה שאין כן בנידון הספל שהתמונה נחשפת רק לזמן קצר, ואחרי זמן מה התמונה שוב נעלמת, ואם אין זו מלאכה המתקיימת, ואם כן יש לומר בנידון זה יש יותר מקום לסמוך על הדעות המקלות גם בנידון ספר התורה, ובפרט אם אין דעתו על התמונה וכל רצונו הוא רק להשתמש בספל לשתייה. אך מכל מקום תחושת הלב היא כי יש בשימוש בכוס כזו בשבת 'זילות' דשבתא ו'עובדין דחול' ולכן משום כך נראה לעניות דעתי* שיש להימנע מלהשתמש בה בשבת קודש.

(ויש עוד להאריך בנידון זה מצד כמה נידונים נוספים, אך לתועלת הקיצור כתבתי ממש בקצרה).

שאלה: בימים אלו ארגון חסד גדול מוכר כרטיסים ל'הגרלה סינית' שהוא עורך. מטרת ההגרלה כדי לגייס כספים לארגון חסד זה.

שאלתי היא, האם מותר להשתמש בכספי מעשר כדי לקנות את כרטיסי ההגרלה?

תשובה: הפוסקים דנו בשאלה כגון זו ונאמרו בזה כמה חילוקים, ולעניות דעתי נראה שיש לחלק בין אדם שקונה את הכרטיסים בגלל ההגרלה, או בגלל שהוא רוצה לתרום למוסד הצדקה.

שהרי אנשים קונים כרטיסי הגרלות, גם באופן שהתשלום לא הולך למפעלי חסד וכדומה, אלא אנשים מוכנים להשקיע מעט כסף בגלל שישי סיכויי שירוויחו הרבה כסף.

ולכן אדם שקונה כרטיסי הגרלה של ארגון חסד, בגלל הגרלה, ובגלל הסיכוי לזכות, אחד כזה לא יוכל לקנות את הכרטיסים מכספי המעשר, למרות שהכסף שלו הולך אל ארגון חסד, ולמה הדבר דומה, לאחד שקונה דברי מאכל בחנות שבעליה הוא עני ונזקק, הכסף שלו אכן הולך לעני ונזקק, אבל ברור שהוא לא יכול להחשיב כסף זה כמעשר כספים שהרי הוא מקבל תמורה בעד כספו – מוצרי המאכל.

אך אדם שקונה את הכרטיסים בשביל לתמוך בארגון החסד, וההגרלה היא רק תמריץ או טובת הנאה, אבל לא עיקר ותכלית הקנייה, אדם כזה אכן יוכל לקנות את כרטיסי ההגרלה ממעות מעשר כספים (ואם יזכה הזכייה תהיה שייכת לו, ומותר שיהיה לאדם טובת הנאה מהצדקה שהוא נותן).

ובאופן שאילולי זה היה הגרלה של ארגון חסד היה קונה רק כרטיס הגרלה אחד, אך בגלל שמדובר בארגון חסד אזי הוא קונה שני כרטיסים, במקרה כזה יוכל לקנות מכספי מעשר – רק כרטיס אחד.

עוד יש לדעת שבאופן כללי יש מחלוקת האם כספי מעשר צריכים להיות מיועדים רק לעניים, או גם לצרכי מצווה נוספים, ולדוגמא: לצורך בניית ותחזוקת בית כנסת, שאין זו ספק שזו מצווה חשובה, אך אין זה כסף לעניים, ונחלקו הפוסקים בזה, וכמדומה שהמנהג בזה להקל ולהחשיב גם צרכי מצווה אחרים כמטרות טובות לכספי מעשר כספים.

ונהנה אם ארגון החסד הנ"ל תומך בעניים ונזקקים, הרי שלפי כולם ניתן להחשיב את הכסף שתורמים לו ככסף של מעשר כספים, אולם אם הוא ארגון חסד שפועל פעולות טובות, אך אין זה חסד עם עניים דווקא – הרי שלא לפי כל הדעות ניתן להחשיב זאת כמעשר כספים (גם בלי קשר לנידון ההגרלה) וכמבואר לעיל. שנזכה להיות תמיד מן הנותנים.

בת המלך והכפרי

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

הדיברה האחרונה מעשרת הדיברות היא "לא תחמוד". בפרשת ואתחנן, שגם שם מופיע תיאור מעמד הר סיני, התורה כותבת בצורה מפורטת יותר: "לא תחמוד ולא תתאוה". ההבדל בין לא תחמוד ללא תתאוה הוא פשוט: הרצון שבלב הוא איסור "לא תתאוה", ואם בעקבות הרצון האדם גם עושה פעולות בפועל כמו ללכת, לנסות לקנות ולהציע מחיר – הוא עובר על "לא תחמוד". מתברר כאן עומק גדול: לא רק שאסור המעשה, אלא אפילו הרצון עצמו נאסר. שואל האבן עזרא שאלה גדולה: איך ייתכן לצוות אדם שלא יחמוד? הרי זה דבר טבעי שכמעט אין עליו שליטה. והוא מסביר זאת במשל: נניח שבת המלך יוצאת לסייר במדינה, ורואה אותה אדם פשוט – כפרי זקן וחולה. אין שום סיכוי שהוא יחמוד אותה. לא בגלל שהוא צדיק גדול, אלא מפני שזה כל כך מופקע וכל כך לא שייך אליו, שאין בכלל מקום לרצון. ממש כמו אדם

שרואה נשר דואה בפסגת ההר ומבין שלעוף זה נפלא, אבל שום אדם שפוי לא יתאוה שיהיו לו כנפיים – כי זה כל כך מופקע שאין לזה מקום.

ומכאן רעיון נפלא: אדם חומד רק דברים שהוא חושב שהם בני השגה, רק דבר שהוא כבר מדמיין שיכול להיות שלו. אבל כאשר אדם מבין שמה שלא שייך לו פשוט לא שייך לו, ממילא אין מקום לחמדה.

הרב סורוצקין הוסיף כאן קומה נוספת: הציווי "לא תחמוד" נאמר רק אחרי הדיברה "אנכי ה' אלוהיך". כי רק אחרי שאדם מייסד בתוכו אמונה ברורה שהקב"ה הוא מנהיג העולם, שכל מה שיש לו ניתן לו בדיוק מאת ה', ושום אדם אינו יכול לגעת בחלק המיועד לו – רק אז אפשר לצוות עליו באמת: "לא תחמוד".

אבל בקלם מספרים שהסבא מקלם היה מביא את דברי האבן עזרא ואומר: "האבן עזרא טעה כאן לגמרי. הוא מביא משל הפוך לחלוטין. לא מדובר על כפרי שרואה בת מלך, אלא על בת מלך שרואה כפרי זקן וחולה. האם יש צד בעולם שהיא תחמוד בו? מה כבר יש לו להוסיף לה? מה היא צריכה ממנו?" הסיטואציה איננה שחסר לי והדברים שאין לי מופקעים, אלא ההבנה שאני נמצא בדיוק במקום שה' בחר בשבילי, ושום דבר לא חסר לי. בת מלך.